

СИЛАБУС курсу «Сучасні проблеми розвитку кримінологічної науки» 2020-2021 навчального року	
Назва курсу	Сучасні проблеми розвитку кримінологічної науки
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра кримінального права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право
Форма навчання	Денна, вечірня, заочна
Викладачі курсу	Семерак Олександр Созонович, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права та процесу
Посилання на робочу програму	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24899
Коротка анотація курсу	Курс «Сучасні проблеми розвитку кримінологічної науки» є вибірковою дисципліною для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право, яка викладається в 1-2 семестрах в обсязі шести кредитів ECTS. Обсяг курсу становить 42 години лекційних, 30 годин практичні, 108 годин самостійної роботи.
Мета та завдання курсу	Метою курсу «Сучасні проблеми розвитку кримінологічної науки» є: <ul style="list-style-type: none"> - формування у аспірантів ґрунтовних знань про методологію кримінологічної науки та навиків методики кримінологічних досліджень; - здобуття навичок самостійного комплексного аналізу криміногенної ситуації, організації досліджень рівня злочинності (у т.ч. латентної); - формування у аспірантів теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про специфіку розробки та впровадження заходів запобігання злочинності на загальносоціальному та спеціально-кримінологічному рівнях. Завданнями навчальної дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення аспірантам можливостей ознайомитися із сучасними проблемами зростання рівня злочинності, природними та штучними факторами, що сприяють цьому (криміногенні процеси, криміногенні прояви, криміногенність закону тощо), а також новітніми та практичними досягненнями у сфері запобігання злочинності та окремим її видам; - розвиток на практичних заняттях (в тому числі й із

	<p>використанням ЕОМ), навичок та вмінь комплексного аналізу криміногенної ситуації;</p> <p>- критичний аналіз кримінологічної політики держави та розроблення рекомендацій щодо запобігання тим чи іншим видам злочинності на основі власних спостережень та досліджень інших авторів.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Очікуваними результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • набуття нових знань про соціально-правову сутність злочинності; • знання про причинно-наслідкові комплекси, криміногенні фактори що обумовлюють вчинення злочинів, зокрема, та сприяють відтворенню рівня злочинності в цілому; • знання про методикау проведення кримінологічних досліджень; • набуття нових знань про систему кримінологічно-попереджувальної діяльності і спеціалізованих державних та недержавних органів, громадських формувань, а також їх обов'язки; • - знання науково обґрунтованих і концептуально оформлених ідей та поглядів науковців на проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері кримінального права та кримінології; • знання концепції, теорії і доктрини, які в логічно-понятійній формі відображають історичний процес поглибленого пізнання окремих кримінологічних явищ; • розробляти та реалізувати комплексно-цільові програми попередження злочинів; • вміння працювати з офіційною кримінально-правовою статистикою: аналізувати рівень, структуру і динаміку злочинності взагалі по країні і в окремих регіонах. • вміння ставити завдання та організувати наукові дослідження з визначенням проблемних ситуацій у сфері протидії злочинності; • набуття навичок самостійно працювати з першоджерелами, порівнювати, аналізувати та тлумачити норми законодавства; • вміння узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології; • вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері протидії злочинності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи широкий науковий

	<p>світогляд та креативність;</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження у сфері кримінології, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально цивілізаційного процесу; • вміння використовувати професійні знання для логічних основ побудови наукової діяльності, з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку кримінологічної науки.
Ключові слова	Кримінологія, кримінологічна наука, злочинність в кримінології
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми методології сучасної кримінологічної науки 2. Методика кримінологічних досліджень 3. Наукові підходи до вивчення злочинності у сучасній кримінології 4. Роль кримінології у формуванні запобіжного потенціалу кримінально-правового циклу наук 5. Криміногенність кримінального закону та її вплив на відтворення криміногенного потенціалу економічних та інших суспільних відносин 6. Особливості детермінації окремих видів злочинів 7. Особливості сучасних кримінологічних досліджень міжнародної та транснаціональної злочинності
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці першого семестру, екзамен – за підсумками року
Навчальні методики	Лекції, обговорення актуальних питань на семінарських заняттях, наукові дискусії за результатами представленого реферату.
Оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за роботу на семінарських заняттях: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів –60; • захист підготовленого реферату перед аудиторією: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40 <p>Знання здобувачів ступеня доктора філософії з дисципліни оцінюється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оцінки «відмінно» (90–100 балів) заслуговує здобувач, який міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок. - Оцінки «добре» (70–89 балів) заслуговує здобувач, який твердо засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але

	<p>припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.</p> <p>- Оцінки «задовільно» (50–69 балів) заслуговує здобувач, який в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.</p> <p>- Оцінка «незадовільно» (1–49 балів) виставляється здобувач, який не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Орієнтовні питання для підсумкового контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце кримінології в системі юридичних та інших наук. 2. Межі та особливості пізнання злочинності у вітчизняній та зарубіжній кримінології. 3. Поняття криміногенних процесів та криміногенних проявів, їх співвідношення зі поняттями злочинності та злочинів. 4. Принципи криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь. Безпідставна декриміналізація. 5. Поняття латентної злочинності та обставини, що впливають на її існування. 6. Проблеми інституціоналізації злочинності. 7. Кримінологічні концепції причин злочинності. 8. Основні сучасні теорії детермінації злочинності в Україні. 9. Детермінація злочинності та злочинних проявів: структура, взаємозв'язок, відмінність. 10. Поняття криміногенної ситуації та механізм злочинного прояву. 11. Основні принципи організації попередження злочинності. 12. Поняття та складові організаційно-правової інфраструктури запобігання злочинності. 13. Основні напрямки міжнародного співробітництва у сфері запобігання злочинності. 14. Кримінологічна політика в Україні: сутність, вихідні положення та шляхи реалізації. 15. Проблеми гуманізації кримінального законодавства та безпідставна декриміналізація суспільно небезпечних діянь у сфері економічних відносин. 16. Економіко-кримінологічний моніторинг та його значення для прогнозування, виявлення, документування і розслідування економічних злочинів. 17. Економічна кримінологія як напрям кримінологічної науки. 18. Сімейна кримінологія як напрям кримінологічної науки. 19. Політична кримінологія як напрям кримінологічної науки. 20. Кримінологічна характеристика міжнародної та транснаціональної злочинності.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Др'юмін В.М. Інституціональна теорія злочинності та криміналізація суспільства: дис. д-ра юрид. наук: спец. 12.00.08. Одеська нац.юрід.академія, 2010. 2. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика:

У 3 кн. К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007.

3. Колодяжний М.Г. Сучасний зарубіжний досвід громадського впливу на злочинність / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2017. 252 с.

4. Кулик О. Г. Злочинність в Україні: тенденції, закономірності, методи пізнання : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2011. 288 с.

5. Панкратов В.В. Методология и методика криминологических исследований. М., 1972. 136 с.

Допоміжна література:

1. Литвак О.М. Держава і злочинність: Монографія. К.: Атіка, 2004. 304 с.

2. Маноха О. Є. Системний аналіз в криминології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 "Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право". К., 1996. 22 с.

3. Маноха О.Є. Методологічна функція криминології: Монографія. К., 2006. 195 с.

4. Серкевич І.Р. Криминологічна детермінанти і кримінально-правова протидія тероризму : дис. канд. юрид.наук: спец. 12.00.08 / Львів. держ. ун-т внутр.справ. Л., 2015. 215 с.

5. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській криминології / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.

6. Туркевич І.К. До проблеми про місце криминології в системі наук. *Вісн. Акад. адвокатури України*. Вип.3 . 2005. С. 50-56.

7. Федоренко Д. Про особливості рівня злочинності в урбанізованих регіонах України. *Вісник Академії правових наук України*. 2003. № 4 (35). С. 208-218.

8. Попович В.М. Економіко-криминологічна теорія детінізації економіки. Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2001. 524 с.

9. Оболенцев В. Ф. Методологічні засади криминології. Проблеми законності. Х.: Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого", 2011. Вип. 117. С. 106-113

10. Дацюк В.Б., Дудоров О.О., Мовчан Р.О. Кримінально-правова протидія створенню фінансових пірамід в Україні: сучасний стан і перспективи вдосконалення. *Юридичний науковий електронний журнал*. №2. 2017. С.108-127.